

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobkyně: **Bc. A. B.**
zastoupená advokátem Mgr. Marianem Babicem
sídlem Nákladní 3002/2 746 01 Opava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

za účasti: **J. H.**
bytem Č. a. 335/87, O.

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2017 č. j. MSK 95035a/2016
18710/2017, ve věci obnovy řízení

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 20. 1. 2017 č. j. MSK 95035a/2016 18710/2017 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Mariana Babice, sídlem Nákladní 3002/2, 746 01 Opava.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2017, č. j. MSK 95035a/2016 18710/2017, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Vítkov ze dne 25. 4. 2016, č. j. MUVI 10409/2016, kterým bylo obnoveno řízení pravomocně ukončené rozhodnutím ze dne 15. 8. 2011, č. j. MUVI 39282/2011, ve věci odstranění stavby nepovolených stavebních úprav a technologického zařízení ve stavbě „Pekárna“ na pozemku parc. č. X v k. ú. Vítkov (dále jen „stavba“).
2. V podané žalobě žalobkyně namítla tyto žalobní body:
  - 1) správní orgán I. stupně rozhodl o obnově řízení, aniž by existovaly zákonné důvody pro její povolení, neboť neexistuje dříve neznámá skutečnost, která by odůvodňovala jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování [§ 100 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění – dále jen „správní řád“], ani neexistuje veřejný zájem na novém řízení a nebyl ani aplikován § 94 odst. 4 a 5 správního řádu. Žalobkyně v této souvislosti poukázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), a to rozsudek sp. zn. 2 As 22/2009 a 8 As 18/2010, a také Boh A 4122/24, 7231/28 a 9596/32;
  - 2) nalezený výkres I. NP nepřináší zásadní změnu řešení otázky, která byla předmětem v původním řízení o odstranění nepovolených stavebních úprav. Správní orgán I. stupně pochybil, když se předběžně nezabýval relevancí tohoto výkresu v tom smyslu, zda odůvodňuje jiné řešení otázky, čímž došlo k porušení zákona (srov. rozsudek KS v Brně sp. zn. 62 Af 8/2010);
  - 3) správní orgán I. stupně neodůvodnil existenci veřejného zájmu podle ust. § 100 odst. 3 správního řádu a zásady proporcionality dle § 100 odst. 4 a 5 správního řádu. Vlastník stavby měl sám možnost podat návrh na obnovu řízení. Svého práva však nevyužil a sám se nápravy rozhodnutí nedomáhal. Není na místě, aby jeho aktivity byla nahrazována iniciativou správního orgánu, aniž by došlo k narušení zásady nestrannosti správních orgánů. Žalovaný ani správní orgán I. stupně se nezabývali otázkou posouzení nepoměru mezi právy nabytými v dobré víře a zájmem na obnovení řízení (srov. rozsudek NSS sp. zn. 2 As 77/2011 a sp. zn. 8 Afs 2/2009);
  - 4) správní orgán I. stupně rozhodl o obnově řízení po uplynutí tříleté lhůty stanovené § 100 odst. 3 správního řádu. Řízení, o jehož obnově bylo rozhodnuto, bylo skončeno rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 15. 8. 2011, č. j. MUVI 39282/2011, ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 1. 2012, č. j. MSK 205186/2014, které nabylo právní moci dne 14. 9. 2011. Tříletá lhůta, v níž je podle zákona možné

rozhodnout o obnově řízení, uplynula dne 14. 9. 2014. Po tomto datu již nebylo možno o obnově řízení z úřední povinnosti rozhodnout. Stavební úřad o obnově řízení původně rozhodl již dne 3. 9. 2014, tedy ještě v zákonné lhůtě, avšak jeho rozhodnutí bylo zrušeno v odvolacím řízení a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Zrušením rozhodnutí v odvolacím řízení došlo k přetržení pozastavení objektivní lhůty pro nařízení obnovy řízení a nové rozhodnutí bylo vydáno až v roce 2016, tedy evidentně po uplynutí zákonné lhůty. Opačný výklad by vedl k narušení principů dobré správy a právní jistoty a adresáti veřejné správy by k rozhodovacím procesům a k autoritě správních orgánů mohli ztrácet důvěru;

- 5) správní orgán I. stupně rozhodl o obnově řízení, aniž by byl k takovému rozhodnutí věcně příslušný. Rozhoduje-li se o obnově řízení z moci úřední, pak rozhoduje správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni (ust. § 100 odst. 3 správního řádu). V posuzované věci však v původním řízení v posledním stupni nerozhodoval správní orgán I. stupně, nýbrž žalovaný, který rozhodnutím ze dne 27. 1. 2012, č. j. MSK 205186/2011 zamítl odvolání účastníků proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Teprve tímto rozhodnutím bylo předmětné správní řízení skončeno, a proto je věcně příslušným orgánem k rozhodování o nařízení obnovy řízení nikoliv správní orgán I. stupně, ale žalovaný.

3. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že předmětná listina (výkres půdorysu I. NP) byla omylem založena k jinému spisu stavebního úřadu a uložena v archivu. Žalovaný má za to, že pokud byla předmětná listina následně náhodně nalezena, skutečnosti, které z ní vyplývají, lze považovat za dříve neznámé skutečnosti ve smyslu ust. § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Podmínka objektivní neznalosti a nemožnosti uplatnění listiny v původním řízení je splněna, neboť se zkoumá pouze na straně účastníka správního řízení. V posuzované věci bylo navíc řízení o nařízení odstranění stavebních úprav zahájeno z úřední povinnosti, kdy bylo na stavebním úřadu, aby řádně prokázal existenci nepovolených stavebních úprav. Pokud by z nově dohledaného výkresu vyplynulo, že část těchto stavebních úprav byla řádně povolena, byť by se jednalo o část zanedbatelnou, pak by se nutně musel změnit obsah stavebních úprav, jejichž odstranění se nařizuje. Jednoznačně se tedy jedná o novou skutečnost, která může odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem v původním řízení. Žalovaný má rovněž za to, že v daném případě je zcela zřejmé, že veřejný zájem na řádném zjištění skutkového stavu a na správné aplikaci stavebního zákona převyšuje partikulární veřejný zájem žalobkyně či jiných blíže nespecifikovaných adresátů veřejné správy na nezaměnitelnosti a závaznosti pravomocných rozhodnutí a není nutné, aby se správní orgány ve svých rozhodnutích k výsledku poměrování obou těchto veřejných zájmů explicitně vyjadřovaly (srov. rozsudek NSS sp. zn. 4 As 40/2012). Námitku uplynutí zákonné lhůty a věcnou nepřislušnost stavebního řádu žalobkyně namítla již v odvolání a žalovaný se s nimi vypořádal v napadeném rozhodnutí, na což plně odkázal. Žalovaný navrhl zamítnout žalobu.

4. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného doručené krajskému soudu dne 24. 7. 2017 setrvala na své původní argumentaci.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75

odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění – dále jen „s. ř.“) a byl vázán obsahem žalobních bodů uvedených v žalobě (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.).

6. Z obsahu správních spisů krajský soud zjistil, že rozhodnutím Městského úřadu Vítkov (dále jen „stavební úřad“) ze dne 15. 8. 2011, č. j. MUVI 39282/2011, které nabylo právní moci dne 14. 9. 2011, bylo rozhodnuto o nařízení odstranění stavby, a to nepovolených stavebních úprav a technologického zařízení v provozovně pekárny, které byly provedeny bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu a v rozporu se stavebním povolením ze dne 3. 2. 1992, č. j. 554/332.6/1992-Ko. Žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 1. 2012, č. j. MSK 205186/2011, které nabylo právní moci dne 6. 2. 2012, zamítl odvolání podané zúčastněnou osobou proti prvostupňovému rozhodnutí, jako odvolání opožděné. Dne 8. 8. 2014 bylo stavebním úřadem vydáno oznámení o zahájení řízení o obnově řízení ve věci nařízení odstranění stavby. Rozhodnutím ze dne 3. 9. 2014, č. j. MUVI 23515/2014 stavební úřad řízení ve věci nařízení odstranění stavby z moci úřední obnovil. Toto rozhodnutí bylo na základě odvolání žalobkyně zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 12. 2014, č. j. MSK 136533/2014, které nabylo právní moci dne 19. 12. 2014. Stavební úřad znovu rozhodl o nařízení obnovy řízení rozhodnutím ze dne 9. 3. 2015, č. j. MUVI 6678/2015. Také toto rozhodnutí bylo zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 7. 2015, č. j. MSK 64528/2015 a věc byla vrácena stavebnímu úřadu k novému projednání. Nové rozhodnutí, jímž byla nařízena obnova řízení, bylo stavebním úřadem vydáno dne 25. 4. 2016 pod č. j. MUVI 10409/2016. Proti němu podala žalobkyně odvolání, které bylo zamítnuto napadeným rozhodnutím žalovaného.
7. Podle ust. § 100 odst. 1 správního řádu, řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci, se na žádost účastníka obnoví, jestliže:
  - a) vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení, a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo
  - b) bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného k řízení, které má být obnoveno, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.
8. Podle ust. § 100 odst. 3 správního řádu, ve tříleté lhůtě od právní moci rozhodnutí, může o obnově řízení z moci úřední rozhodnout též správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni, jestliže je dán některý z důvodů uvedených v odst. 1, a jestliže je na novém řízení veřejný zájem; do konce uvedené lhůty musí být rozhodnutí o obnově řízení vydáno.
9. Krajský soud se primárně zabýval důvodností žalobního bodu 5), v němž žalobkyně namítá, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno nepřislušným správním orgánem. S obdobnou odvolací námitkou se žalovaný vypořádal na str. 9-10 napadeného rozhodnutí, kde zdůraznil, že proti rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 15. 8. 2011 ve věci odstranění stavby bylo sice podáno odvolání, to však bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 1. 2012, č. j. MSK 205186/2012 zamítnuto jako opožděné. Tuto skutečnost žalovaný vyložil v souladu s komentářem k § 100 odst. 2 správního řádu (JUDr. Josef Vedral, Ph. D., Správní řád, komentář) tak, že bylo-li odvolacím orgánem rozhodováno pouze procesně a

nikoliv o meritu věci, je správním orgánem, který ve věci rozhodl v posledním stupni, správní orgán I. stupně. Krajský soud se s tímto názorem žalovaného plně ztotožňuje, a jelikož žalobkyně jej v podané žalobě žádným konkrétním způsobem nerozporovala, nemá, co by k věci více uvedl. Tento žalobní bod proto krajský soud důvodným neshledal.

10. Dále se krajský soud zabýval důvodností žalobního bodu 4), v němž je namítáno, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo vydáno po uplynutí zákonné lhůty pro rozhodnutí o obnově řízení. Krajský soud předesílá, že otázka prekluze práva je rovněž otázkou, k níž je povinen přihlížet při přezkumu správního rozhodnutí z moci úřední. Obsahem správního spisu má krajský soud za prokázané, že původní rozhodnutí o odstranění stavby bylo vydáno dne 15. 8. 2011 pod č. j. MUVI 39282/11 a nabylo právní moci dne 14. 9. 2011. Ve smyslu ust. § 100 odst. 3 správního řádu rozhodnutí o obnově řízení musí být v řízení o obnově vedeném z moci úřední vydáno ve lhůtě 3 let od právní moci rozhodnutí. Takto vydané rozhodnutí nemusí v této lhůtě nabýt právní moci, neboť nelze vyloučit, že některý z účastníků řízení podá proti rozhodnutí o nařízení obnovy řízení odvolání, a v takovém případě rozhodnutí právní moci nenabude dříve, než skončí odvolací řízení. Je také nutno vnímat, že zatímco v případě žádosti účastníka řízení o obnovu řízení postačuje, aby žádost byla podána, a tedy řízení o povolení obnovy zahájeno posledního dne tříleté lhůty a příslušný správní orgán o takové žádosti může rozhodovat i po uplynutí tříleté objektivní lhůty, v případě nařízení obnovy řízení z moci úřední nestačí, aby bylo takové řízení v uvedené lhůtě pouze zahájeno, ale musí být v této lhůtě již vydáno rozhodnutí. V posuzované věci tedy bylo nezbytné, aby správní orgán o nařízení obnovy řízení rozhodl ve lhůtě do 14. 9. 2014, k čemuž také došlo, když první rozhodnutí stavebního úřadu o nařízení obnovy řízení bylo vydáno dne 3. 9. 2014. Toto rozhodnutí však bylo zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 12. 2014 a věc byla vrácena stavebnímu úřadu k dalšímu řízení. Poté, co bylo další rozhodnutí o nařízení obnovy řízení ze dne 9. 3. 2015 opět zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 7. 2015 a věc byla vrácena stavebnímu úřadu k dalšímu řízení, bylo konečné rozhodnutí o nařízení obnovy řízení vydáno stavebním úřadem dne 25. 4. 2016. Žalobkyně již v podaném odvolání brojila proti tomu, že rozhodnutí o obnově řízení bylo vydáno po uplynutí tříleté prekluzivní lhůty. Žalovaný se s odvolací námitkou vypořádal na str. 9 napadeného rozhodnutí. Žalovaný zde argumentoval, že podmínka dodržení tříleté lhůty se vztahuje pouze na první rozhodnutí správního orgánu příslušného k vydání rozhodnutí o obnově řízení, když má za to, že na posuzovanou věc lze aplikovat závěry správních soudů týkající se lhůt pro přezkum rozhodnutí, jež byly přijaty v rozsudcích NSS sp. zn. 7 As 21/2010 a 8 As 87/2012.

11. Krajský soud se s tímto názorem žalovaného neztotožňuje, když má za to, že závěry žalovaným označených rozsudků NSS nelze na posuzovanou věc aplikovat. Předně přezkumné řízení dle ust. §§ 94 – 99 správního řádu je institutem zcela odlišným od obnovy řízení dle §§ 100 – 102 téhož zákona. Zatímco přezkumné řízení je dozorcím prostředkem sloužícím k nápravě nezákonných rozhodnutí a je zaměřeno především na přezkoumání zákonnosti již pravomocných rozhodnutí, obnova řízení je procesním prostředkem představujícím kombinaci mimořádného opravného prostředku a dozorcího prostředku. Účelem obnovy řízení je vzít v úvahu skutkové a právní okolnosti, které nastaly po právní moci rozhodnutí. Podobnost obou institutů spočívá v tom, že příslušný správní orgán v případě přezkumného řízení nejprve předběžně posoudí, zda zahájí

přezkumné řízení a v případě obnovy řízení příslušný správní orgán nařídí obnovu řízení. Teprve v zahájených řízeních se posuzuje meritum věci a vydává se nové rozhodnutí. Rozsudek NSS sp. zn. 7 As 21/2010, z jehož závěrů pak vycházel také druhý zmiňovaný rozsudek sp. zn. 8 As 87/2012, řešil otázku, zda v případě přezkumného řízení lze po uplynutí patnácti měsíců ode dne právní moci rozhodnutí ve věci vydat rozhodnutí I. stupně (§ 97 odst. 2 správního řádu) a dospěl k závěru, že tato lhůta 15 měsíců, se vztahuje pouze na první v přezkumném řízení vydané rozhodnutí I. stupně, přičemž po zrušení prvního v přezkumném řízení vydaného rozhodnutí I. stupně lze pokračovat v přezkumném řízení a vydat v něm, případně i opakovaně, další rozhodnutí I. stupně bez ohledu na lhůtu stanovenou § 97 odst. 2 správního řádu. V posuzované věci byla však procesní situace jiná, neboť nebylo rozhodováno v již obnoveném řízení, ale bylo rozhodováno o tom, zda obnova řízení bude vůbec nařízena. Správní orgány se tedy nacházely v procesní situaci srovnatelné s předběžným posouzením věci podle ust. § 95 odst. 1 správního řádu, tj. zda vůbec bude přezkumné řízení zahájeno. V případě obnovy řízení však ust. § 100 odst. 3 zcela jednoznačně stanoví, že ve tříleté lhůtě od právní moci rozhodnutí může být o obnově řízení z moci úřední rozhodnuto, ovšem do konce této lhůty musí být rozhodnutí o obnově řízení vydáno. Tato zákonná podmínka je nepřekročitelná. V posuzované věci bylo první rozhodnutí o nařízení obnovy řízení ze dne 3. 9. 2014 vydáno v době do konce tříleté lhůty, avšak následně bylo zrušeno rozhodnutím odvolacího orgánu a věc byla vrácena stavebnímu úřadu k dalšímu řízení. Jelikož se však stále jednalo o řízení, jehož předmětem bylo, zda obnova bude povolena či nikoliv, bylo nezbytné zákonnou tříletou lhůtu dodržet, což však již z objektivních důvodů nebylo možné, neboť tříletá lhůta pro rozhodnutí o obnově řízení uplynula dnem 14. 9. 2014. Situace, kdy by v důsledku řetězcích se rozhodnutí o nařízení obnovy řízení a jejich následného rušení odvolacím orgánem došlo k vydání konečného rozhodnutí o nařízení obnovy řízení až v řádu měsíců či let po uplynutí tříleté lhůty stanovené § 100 odst. 3 správního řádu, je z hlediska zásady právní jistoty dotčených subjektů a zásady legality zcela neudržitelná.

12. Na základě uvedené právní argumentace dospěl krajský soud k závěru, že k rozhodnutí o nařízení obnovy řízení došlo po uplynutí tříleté prekluzivní lhůty dle ust. § 100 odst. 3 správního řádu, což způsobuje zásadní vadu řízení, jež má za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.). Proto krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
13. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšné žalobkyni vzniklo právo na náhradu nákladů řízení, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč, a dále z nákladů za právní zastoupení, a to za tři úkony právní služby po 3 100 Kč, 3x režijní paušál po 300 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění), a dále z DPH 21% z částek výše uvedených, tj. 2 142 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Náklady právního zastoupení tak činí celkem 12 342 Kč. Náklady řízení celkem pak představuje částka 15 342 Kč.
14. Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení tuto částku, a to podle ust. § 64 s. ř. s., ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), k rukám

advokáta, který žalobkyni v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř. týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 16. srpna 2018

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu